MITURI DESPRE ÎNVĂȚARE ȘI STIMULAREA REUȘITEI/SUCCESULUI ȘCOLAR

MATERIAL PENTRU CONSILIEREA PĂRINȚILOR

PROF. ȘOMOIAG LUCIA

•

Deseori auzim despre învățare expresii de genul: „eu reţin mai bine dacă văd la alţii cum se face” sau „la noi nu funcţionează această metodă de învăţare”. Este surprinzător cât de mulţi oameni cred încă în nenumărate mituri despre învăţare, nedovedite vreodată. Dacă veţi căuta pe google „myths about learning”, veţi găsi 106 milioane (!) de pagini care prezintă între 5 și 27 astfel de legende, dar toate aceste articole preiau concluziile câtorva studii ştiinţifice care analizează, cu date solide în spate, care mecanisme funcţionează și care nu atunci când vorbim despre învăţare la adulţi. Învățarea poate fi o colonie de mituri și alte credințe cu viață îndelungată în cultura populară.

MITUL NR. 1: DACĂ NU CONTRIBUI CU CEVA, NU CAPEȚI NIMIC...

Altfel spus: dacă nu transpiri, dacă nu suferi- nu reușești. Termenul TRAVALIU provine din termenul TRIPALIUM, care în perioada evului mediu reprezenta un obiect de tortură. Edificator, nu-i așa? De aceea avem prea des tendința să gândim că trebuie să suferi pentru... A reuși, a fi frumoasă, a-ți atinge scopul.. Deci, trebuie să suferim ca să reușim??!!!

Acest discurs persistă azi în aceste forme: ”trebuie să se învețe cu suferința, pentru că patronul nu-l menajează”, sau ”dacă obții ceva în mod ușor, nu este ceva valoros”, etc. Această credință veche ne influențează comportamentul și realitatea noastră. Dacă eu cred că trebuie să suferi pentru a învăța, sunt mari șanse să văd învățarea ca pe un proces lung și dificil. Cunoștințele neuropsihologice demontează modul în care percepem lumea și raportul nostru cu munca, sub influența acestui mit. Efectul pygmalion, experiment pus în practică de psihologul american robert rosenthal, demonstrează faptul că performanțele unui elev sunt direct legate de așteptările adulților și de atitudinea lor față de elev.

Dacă o să credem că învățarea este un proces natural de dezvoltare în care trecem prin etape de încercare, de blocaj, de deblocaj, de ajustare, într-un demers îndelungat, atunci abordăm cu seninătate pas cu pas. Învățarea nu se oprește la ușa școlii, așa că învățăm copiii să devină exploratori, să găsească metode proprii care să-i faciliteze învățarea în orice context.

Scurt moment de gândire retrospectivă???!!!

Atunci când bebelușul nostru învață să meargă, când îl vedem căzând de nenumărate ori, ne spunem: ”Vai, o să fie foarte greu! La naiba, cred că nu va reuși niciodată!” Nu facem asta! Spunem: ”Bravoo! Hai, încă un pas! Minunat!”... Când are loc trecerea la: Muncește mai mult?!!!

MITUL NR. 2:ÎN FAMILIA NOASTRĂ SUNTEM / NU SUNTEM...

”Noi nu ne pricem la matematica...Noi nu avem talent...Noi suntem foarte buni la...”

Atunci când credința este negativă, ea ne fixează în schema eșecului, iar când este pozitivă, ne fixează de asemenea pe o cărare prestabilită. Aceste credințe lasă puțin loc dezvoltării talentelor proprii fiecăruia și elimină oportunitatea de a le cultiva

Mic exercițiu legat de credințele noastre familiale:

Pentru a vă amuza, faceți o listă cu toate credințele voastre familiale

Care încep prin: ”Noi suntem...”, apoi ”Noi nu suntem....”,

”Noi facem... ”, ”Noi nu facem”, etc

Mitul nr. 3: Știu/Nu știu...

Acest mod de a privi lucrurile determină elevii să considere o dramă faptul că la un moment dat nu știu să dea un răspuns. Pentru că i s-a spus: ”decât să spui o prostie, mai bine taci!”- Sau alte astfel de expresii. E bine să îi spui: ”pune această întrebare creierului tău și ia-acest mod de a privi lucrurile determină elevii să considere o dramă faptul că la un moment dat nu știu să dea un răspuns. Pentru că i s-a spus: ”decât să spui o prostie, mai bine taci!”- Sau alte astfel de expresii. E bine să îi spui: ”pune această întrebare creierului tău și i-ați timp de gândire! Apoi ai răbdare să își amintească!”Inclusiv efortul de a-și aminti răspunsul contribuie la învățare.

Ți timp de gândire!” Apoi ai răbdare să își amintească. Inclusiv efortul de a-și aminti răspunsul contribuie la învățare.

Mitul nr. 4: sunt as/slab; îmi place/nu-mi place...

În general iubim ceea ce facem bine și ne este mult mai greu să iubim materiile la care nu avem niciodată rezultate bune. Dacă elevul este atent sprijinit și încurajat, va iubi și alte materii, i se vor deschide alte perspective și va face progrese în procesul de învățare propriu.

- **MITUL NR. 5: POT FACE MAI MULTE LUCRURI ODATA...**

Christophe plottard în lucrarea ”atenție la *multitasking*”- precizează că dezvoltarea noilor tehnologii duce la amestecul de activități simultane- fenomen denumit *multitasking*.

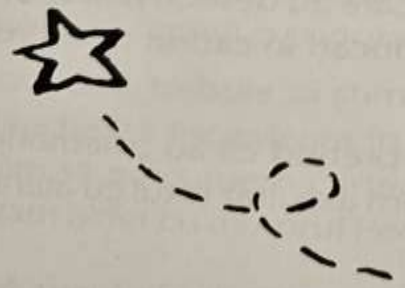
Profesorul earl miller, specialist în neurologie, a demonstrat în lucrările sale de cercetare, cum creierul uman este incapabil să răspundă la mai multe acțiuni odată. De fapt, el trece rapid de la o acțiune al alta. *Multitaskingul* îi cere creierului mult mai mult efort decât ar cere în cazul rezolvării unor probleme citadiene una după alta. De aceea trebuie să ne învățăm copiii cu o rutină zilnică, respectând ordinea unor priorități ale activității sale, cultivând perseverența, *pilon esențial al terminării lucrului început.*

Argumente de genul ”mă descurc”, ”mă ajută să mă concentrez”, ”așa fac toți”- sunt menite să liniștească părinții. Dar nu sprijină perseverența în învățare și nu aduc concentrare totală asupra subiectului unei activități importante în rutina zilnică a elevilor.

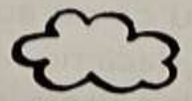

Truc

Există bucăți muzicale simfonice care favorizează concentrarea în activitate. Printre ele, fără să fi fost folosite în acest scop în epocă, se numără concertele lui J.-S. Bach, construite pe o structură algoritmică, și care influențează concentrarea. Și muzica lui W.A. Mozart este un adevărat generator de creativitate. Există de asemenea CD-uri cu muzică de Steven Halpern, intitulate *Muzică pentru ușurarea învățării*, care, ascultate pe fundal, ne mobilizează capacitățile cognitive.

MITUL NR. 6: NU AM MEMORIE...

Sunt copii care acuză lipsa memoriei, incapacitatea de a-și aminti lecțiile învățate și alții despre care se spune că au o memorie de elefant.

Cu ajutorul unor tehnici speciale din Mind Mapping aflăm cum funcționează memoria noastră și cum putem fi felicitați pentru memoria noastră.

Memoria depinde de mulți factori: interes, motivație, proiectul de memorare, nivelul de dificultate, starea fizică și emoțională.

Dacă-mi spun: detest istoria și geografia, am șanse mari să nu rețin ce învăț. Dar dacă-mi fixez obiectivul altfel: vreau să trec testul de săptămâna acesta- îmi voi stimula memoria pentru a reține și reproduce materia studiată.

CONCLUZIE:

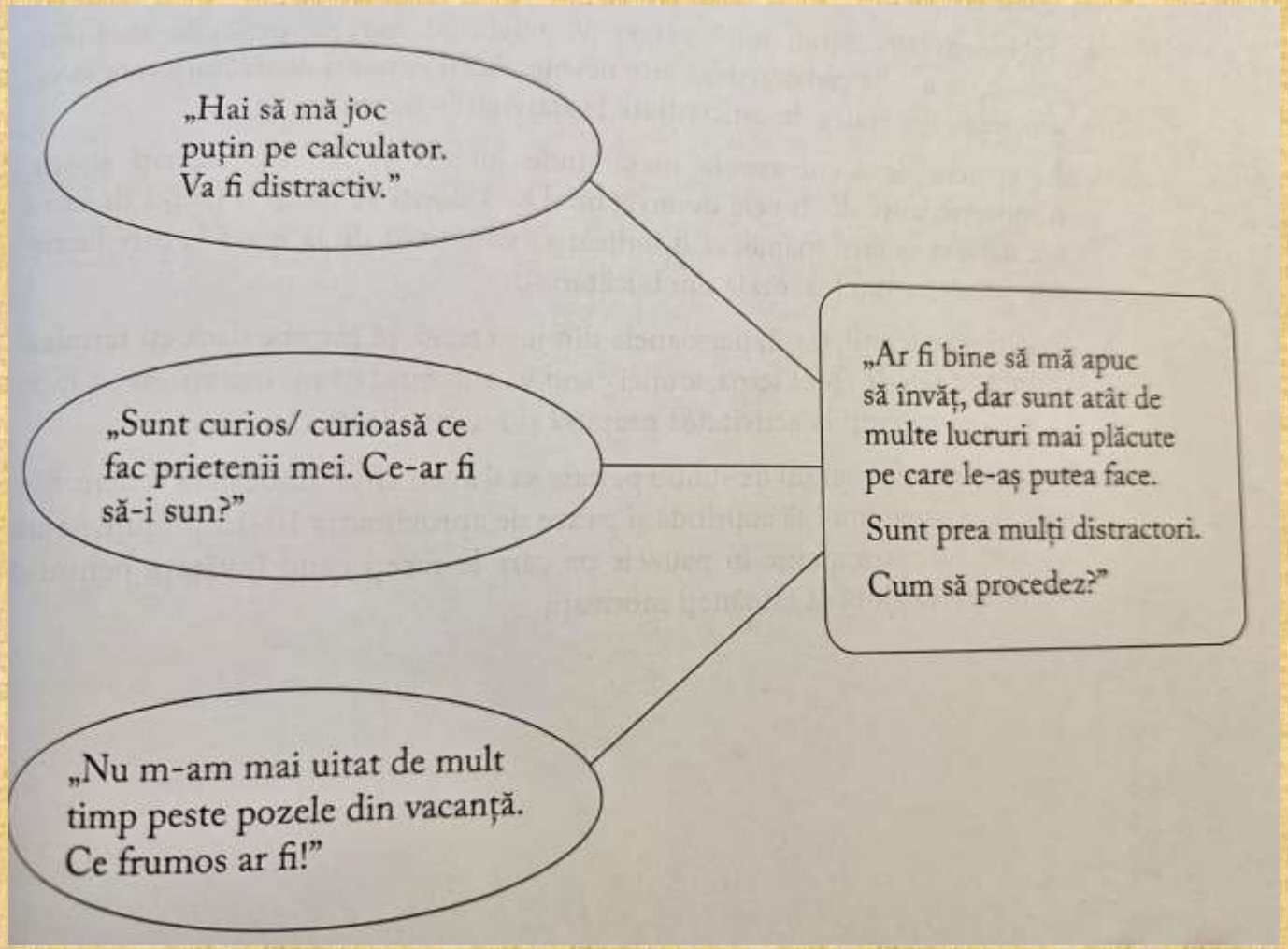
Miturile despre învățare ne blochează încrederea în capacitatea noastră de a învăța!

În ciuda acestor idei pseudoștiințifice, alimentate de vulnerabilitățile noastre cognitive, cercertările din ultimii ani ne-au condus și către descoperiri solide în domeniul educațional. Ce ne arată știința ca fiind valid, dincolo de dubiu?

- că educația ne face mai inteligenți cu 1-5 puncte IQ pe an de studiu – ne dezvoltă atât raționamentul fluid, cât și cunoștințele cristalizate;
- că educația ne emancipează și ne deschide mintea: cultivă valorile liberale, de autonomie și auto-exprimare;
- că nivelul de inteligență generală este cel mai bun predictor al performanței școlare, alături de conștiinciozitate și curiozitate;
- că învățăm eficient atunci când:
  - învățăm din timp, nu pe ultima sută de metri;
  - ne testăm și ne verificăm nivelul de cunoștințe în mod regulat;
  - înțelegem legăturile logice, modul de rezolvare și ne întrebăm „de ce?”, astfel încât să avem explicații coerente
  - și alternăm studiul unui domeniu cu studiul unui alt domeniu.

Este necesar să descoperim tehnici de învățare cu ajutorul pedagogiei pozitive, prin gestionarea corectă a timpului de studiu, respectarea unei rutine sănătoase de studiu și exersarea unor tehnici de îmbunătățire a memoriei.

Ce face copilul când vine de la școală?!!

PLAN PENTRU CREȘTEREA EFICIENȚEI ÎN ÎNVĂȚARE

- Gestionarea TIMPULUI- planificarea timpului de studiu și respectarea programului de studiu
- Prioritizarea activităților zilnice de studiu
- Care sunt distractorii copilului tău?
- Organizarea mediului de învățare
- Realizați un ”Plan de organizare a mediului de lucru”

Plan de organizare a mediului de lucru recomandat de specialiști:

1. Lucrați la un birou sau la o masă. Este foarte important să faceți acest lucru într-un loc în care nu realizați alte activități decât cele de studiu (nu masa din bucătărie, nu canapeaua din dormitor, etc). Creierul fiecăruia asociază spațiile cu anumite activități zilnice- deci este necesar să avem un spațiu doar pentru teme.
2. Nu țineți pe birou decât lucrurile de care aveți nevoie pentru a realiza activitatea de învățare sau temele scrise. Telefonul, ipod-ul, revistele, mâncarea- toate devin distractori în procesul de învățare.
3. Asigurați-vă că aveți lucrurile și condițiile necesare pentru a lucra eficient: instrumente de scris bune, lumină suficientă, liniște, etc.
4. Închideși televizorul, mp3 player-ul, telefonul.. sau le așezați la distanță de voi. Acestea pot fi distractori care vă afectează capacitatea de concentrarea la activitățile de studiu.
5. La biroul/masa la care înveți, evită să faci alte activități decât cele de învățare. Dacă vă este foame sau sete, vă luați o scurtă pauză și vă mutați în bucătărie.
6. Rugați-vă părinții, frații, persoanele din jur să vă atenționeze atunci când descoperă că nu lucrați. Acest lucru vă ajută să reveniți la activitatea propusă și să o finalizați.
7. Realizați-vă un program de studiu pe care să-l afișați undeva la vedere. Este indicat ca programul să conțină și pauze de aprox. 10 minute pe ora. Acordați-vă recompense în pauzele pe care le faceți când învățați, pentru că acest lucru vă ajută să rămâneți motivați.

SIGUR VEȚI REUȘI! ORICE SUCCES ÎNCEPE CU PRIMUL PAS!

BIBLIOGRAFIE:

1. AUDREY AKOUN, ISABELLE PAILLEAU, ”ÎNVAȚĂ ATFEL CU PEDAGOGIA POZITIVĂ”, EDITURA DPH, 2017
2. ADRIANA OPRE, OANA BENGA, ADRIANA BĂBAN, ”MANAGEMENTUL COMPORTAMENTELOR ȘI OPTIMIZAREA MOTIVAȚIEI PENTRU ÎNVĂȚARE”, EDITURA ASCR, 2015
3. HTTPS://NEWSLETTER.APSI.RO/2018/10/04/LA-INCEPUT-DE-AN-SCOLAR-NISTE-MITURI-DESPRE-INVATARE-SI-NISTE-ADEVARURI/